

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ

လါအိကူး ၄ သီ, ၂၀၁၅ နံၣ်/ KHRG လံာ်ကတြၢ်နီၢ်ဂံၢ်-15-4-PS1

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ | တၢ်မၤတၢ်ဂုၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ် တၢ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢဝီၤရီၤကီၢ်ဆၣ်အပူၤ (လါဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၁၄-တုၤ လါ ယနူၤအါရံၤ ၂၀၁၅)

တၢ်ဂီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါ | ဝီၤရီၤကီၢ်ဆၣ်, နူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၣ် (လါဒံၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၁၄-တုၤ လါ ယနူၤအါရံၤ ၂၀၁၅)

တၢ်ဂီၤလၢ တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အိၤလၢ KHRG ပျီပူၤပုၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ နူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၣ် လၢအ ဘၣ်တၢ်န့ၣ်လိအိၤလၢ ကညီဂုၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ် လၢကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤဘၣ်ဒီးပုၤဂုၢ်ဝီခွဲးယၢ် အတၢ်အိၣ်သး တဖၣ်ဖဲလီၤကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအိၤဖဲအလိၣ်ဝဲအခါ လၢတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢအဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.¹ တၢ်ဂီၤ ၁၂ဘၣ် အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အိၤယုၢ်ဒီး တၢ်ဂီၤအဂၤ ၃၇၀ဘၣ်ဒီး တၢ်ကစီၣ်အဂၤ လၢနူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.²

¹ကညီဂုၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရူၢ် KHRG န့ၣ်လိဝဲလီၤကဝီၤပူၤမၤသကိးတၢ်ဖဲတဖၣ်လၢ ကီၢ်ပယီၤမုၢ်ထီၣ်တကပၤလၢ ကမၤနီၣ်မၤယါ တၢ်မၤအၢမၤပယုၤတၢ်ကဲထီၣ်သးတဖၣ် ခိဖျါတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ် ဒ်တၢ်ဟံၣ်နီၣ်တၢ်အတီၤပတီၢ်တၢ်မၤအကျဲအသိးဒီး မၤဝဲတၢ်ထံၣ်လိၣ် သံကွၢ်ဒီးသဝီဖိအဂၤတဖၣ်, ကွဲးဖျါထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဖၣ်လၢဘၣ်ယးဖဲ တၢ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်ညီန့ၢ်ပးမၤနီၣ်မၤယါဝဲ တၢ်ကစီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

²တၢ်ကစီၣ်အဖျၢ်တဘျီအံၤဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၤအိၤလၢ KHRG ဝဲၤဒးပုၤမၤတၢ်ဖဲ ဒီး ဒီးသနူၤထီၣ်အသးလၢ တၢ်ဂုၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အဟဲခိဖျါသးလၢ လီၤကဝီၤပူၤမၤသကိးတၢ်ဖဲ နူပုၤယၢ်ကီၢ်ရၣ် လၢအဘၣ်တၢ်န့ၣ်လိအိၤလၢ လၢကမၤနီၣ်မၤယါဝဲလီၤကဝီၤ ပုၤဂုၢ်ဝီခွဲးယၢ်တၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကမၤဂုၢ်ထီၣ် KHRG တၢ်မၤနီၣ်မၤယါအကျိၤအကျဲတဖၣ်ဖျါဖျါဖျါ အဂီၢ်ဒီး ဒ်သိးကန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လဲၤခိဖျါတဖၣ် လီၤလီၤဒဲးဝဲဒီး သဝီဖိလၢကီၢ်ပယီၤထးခိတကပၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ် တဖၣ် ဒီးန့ၣ် KHRG အတၢ်ပညိၣ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.အါန့ၣ်အန့ၢ် လၢကတီၣ်ထီၣ် တၢ်ကစီၣ်လၢဒီးန့ၢ်ဘၣ် လၢပျီပူၤတဖၣ် ခဲလၢာ် ဖဲဘၣ်တၢ်မၤအိၤဒ်အကျိၤအကျဲအိၣ်ဝဲအသိးဝဲဒီး တၢ်ကျိၣ်ထံအိၤ ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ် ပုၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်အဂၤအတၢ် ဘၣ် တၢ်ဘၢအဂီၢ်ဒီး ဘၣ်တၢ်မၤဘၢအဂီၢ်အကျိၤလၢအကါဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လံာ်ဟံၣ်ဖျါလၢအဘူးအတၢ်အဂၤတဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၤ ဖးလီၤဆူတၢ်ကစီၣ် အကလုာ် တၢ်ဂုၢ်,တၢ်လီၤတၢ်ကျဲ ဒီးအနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘၣ်သးဖးအါထီၣ် တၢ်ဂုၢ်အဂၤ လၢအဘၣ် ထွဲလိၣ်သးတဖၣ်တခါစုၢ်စုၢ်အဂီၢ် ဝဲသးစူၤကွၢ်ဘၣ်လၢ KHRG တၢ်ကစီၣ်သနူၤတက့ၢ်.

တံဂီလါအဖျါသုဉ်တဖဉ်အံၤဟ်ဖျါဝဲတံၤတဘိအဂီၤ ဒီးတံၤတဘိအံၤဘဉ်တံၤတုအံၤဖဲအနါကူသဝီဒီးသၢပရၢသဝီ အဘၢဉ်စၢၤ န့ဉ်လီၤ. တံဂီၤသုဉ်တဖဉ်အံၤဘဉ်တံၤဒိအံၤဖဲ ၂၀၁၅နံဉ်လါဒံဉ်ဝဲဘၢဉ် ၂၉သီ, ဖဲဝီရိကီဉ်ဆဉ်, နူပျဉ်ယာ်ကီၢ်ရုဉ်န့ဉ်လီၤ. တံၤတဘိ အံၤဘဉ်တံၤတုအံၤဖဲသဝီဖိဟီဉ်ခိဉ်အပူၤန့ဉ်လီၤ. ပုၤလၢတုတံၤဖိသုဉ်တဖဉ် သုဉ်ထီဉ်အဝဲသုဉ်တံၤအိဉ်ဆိးလီၤဖဲ အနါကူထံကျိကဟ့ၤ န့ဉ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိသုဉ်တဖဉ် လၢဟီဉ်ခိဉ်ဟးဂုၤဟးဂီၤအဖိခိဉ် အဝဲသုဉ်အိဉ်ခိးကွၢ်လၢဝဲလၢ ကဒီးန့ဉ်ဘဉ်စုအိဉ်လိးအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

[တံဂီၤ-KHRG]

တံဂီၤဖျါလၢထးသုဉ်တဖဉ်အံၤ ဘဉ်တံၤဒိအံၤဖဲ ဝီရိကီဉ်ဆဉ် နူပျဉ်ယာ်ကီၢ်ရုဉ်, ဖဲ ၂၀၁၅ နံဉ် လါယနူၤအါရံၤ (၁) သီန့ဉ်လီၤ. တံဂီၤသုဉ် တဖဉ်အံၤ ဟ်ဖျါထီဉ်ဝဲ ဒိဖျိလၢ တံၤတုကျဲအယံ စီအ... လၢအအိဉ်လၢဘ... သဝီအရီဘၢဉ်ကျိးဟးဂီၤဝဲဒုဉ်န့ဉ်လီၤ. ပုၤသဝီဖိတဂၢအံၤတဒီးန့ဉ်ဘဉ်စုအိဉ်လိးဒီးဘဉ်. ဒီးဒိဖျိလၢအပျၢတံၤအယံ ဘဉ်ယးဒီးစုအိဉ်လိးန့ဉ် အဝဲစံးကတိၤဝဲတဘျဉ်ဘဉ်

နွဲ့လီၤ. ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးပျံၤဘၣ်ဝဲဒၣ် ပုၤလၢတ့ကျဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်နွဲ့လီၤ. ဘ...သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်တဲစ့ၢ်ကိး လၢတၢ်တ့ကျဲ တဘိအံၤန့ၣ် လၢသဝီဖိအဂီၢ် အဘျးအဖိုၣ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. [တၢ်ဂီၤ-KHRG]

တၢ်ဂီၤဖျါလၢထးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒီးအီၤဖဲၤ၂၀၁၅နီၣ် ယနူၤအါရံၤ(၁)သီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢတၢ်ဖိခိၣ်ခံဘၣ်န့ၣ် ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ခိဖျါလၢတၢ်တ့ထီၣ်ကျဲအယီၤ ရီဘၣ်ကျိးလၢအိၣ်လၢဘ...သဝီသ့ၣ်တဖၣ်ဟးဂီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ခိဖျါလၢပုၤတ့ကျဲဖိသ့ၣ်တဖၣ် မၤပျံၤမၤဖးဝဲ ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အယီၤ ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ကစၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃးဒီးစ့အိၣ်လိးန့ၣ်စံးကတိၤဝဲတဘျီနီတစးဘၣ် ဒီးဟံၣ်ဖျါဝဲစ့ၢ်ကိး တဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢအဂၢၤခံဘၣ်န့ၣ်ဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ ကျဲလီၢ်လံၤလၢဘၣ်တၢ်က့ၤဘျီဂ့ၤထီၣ်က့ၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ကျဲန့ၣ်ဘၣ်တၢ် တ့အီၤဖဲ ဒ... သဝီ စီၤ စ...ဟီၣ်ခိၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. စီၤစ... ဒီးအပုၤဟံၣ်ဖိယိဖိသ့ၣ်ဖၣ်န့ၣ် လၢတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူအဂီၢ် ဘၣ်ဒီးသန့ၤ ထီၣ်သးလၢ ဟီၣ်ခိၣ်အဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျါလၢအဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဟးဂီၤအယီၤ အဝဲဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီးစ့တၢ်ကီတၢ်ခဲဒီး လၢကသုၣ် အိၣ်သ့ၣ်အိၣ်တၢ်အဂီၢ်မ့ၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်တလၢပုၤဘၣ်အယီၤ အဝဲဘၣ်ပုၤအိၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. လၢအဟီၣ်ခိၣ် ဟးဂီၤအဂီၢ် အဝဲအိၣ်ခိးစ့ၢ်ကိး စ့အိၣ်လိးလၢပုၤကဟ့ၣ်အီၤ ဖးယံာ်မးလံန့ၣ်လီၤ. [တၢ်ဂီၤ-KHRG]

တံဂီၤအံၤဟံၤဖျါဝဲဒၣ်ဒီပနံၣ်ခံဖျါၣ်အမ့ၢ်မါပံၤတခါ(မနံးပြည်တံခွန်)ဒီးစွါအါပူၣ်(စွမ်းအားပြည့်)ဒီပနံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးကျဲလါအဝဲသ့ၣ် တ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲသၣ်ဖျါၣ်ဖေး(သံဖြူဇရပ်)တုၤလါဖိၣ်သါဖျါၣ်(ဘုရားသုံးဆူ)ကျဲန့ၣ်လီၤ.မါပံၤတခါ(မနံးပြည်တံခွန်)ဒီပနံၣ် န့ၣ်စးထီၣ်တ့ၣ် ဝဲလါ ၂၉တၢ်တုၤ ၃၄တၢ်, ဟံၣ်ဖိၣ်ခဲလၢၣ် ၅တၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်စွါအါပူၣ် (စွမ်းအားပြည့်) ဒီပနံၣ်တခါ စးထီၣ်တ့ၣ်ဒီး ၃၄တၢ်တုၤ ၃၉တၢ်န့ၣ်လီၤ. တံဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တံဒီးအီၤဖဲ ၂၀၁၅နံၣ် လါယနုၤအါရံၤ ၁သီ ဖဲဝီၣ်ရီၣ်ကီၣ်ဆၢၣ်, န့ၣ်ယၢ်ကီၣ်ရ့ၣ် န့ၣ်လီၤ.

[တံဂီၤ-KHRG]

Dooplaya District

Karen Human Rights Group (KHRG)